

Bedrukt

Taaldrukken heeft een vaste plaats verworven in het onderwijs. Vooral in het basisonderwijs zijn enthousiaste aanhangers van deze vorm van expressie te vinden. Leerlingen brengen hun ervaringen onder woorden en illustreren ze, waarna het produkt gestempeld of gedrukt wordt.

De Stichting Kunstzinnige Vorming Amsterdam (SKVA) organiseerde op 10 februari 1993 een conferentie over literaire vorming in het onderwijs, waarbij het taaldrukken centraal stond. Nu is er een verslag verschenen onder de titel *Beweringen*.

Het eigenzinnig gebruik van witte plekken in de bladspiegel van het boekje laat geen twijfel bestaan over de bezigheden van eindredacteur en vormgever Henk van Faassen. In het verslag treedt hij tweemaal op. Eerst als leider van de werkgroep *Als je op een goede manier beeldend werkt heeft dat invloed op het taalonderwijs*, waarin conferentiegangers zelf met het taaldrukken experimenteerden. Later wordt hij geïnterviewd over de vraag of de computer gebruikt mag worden als taaldrukker. "De computer vind ik een storend element, als het gaat om het uiten van eigen ervaringen," zegt hij. "Tekenen via de computer (...) leidt af van de inhoudelijke betekenis."

Andere werkgroepen bogen zich over het taaldrukken met kleuters, het vinden van een geschikte taalmethode naast taaldrukken en over het schrijven van gedichten. Frederice van Faassen breekt een lans voor taaldrukken met zij-instromers in de klas. Kinderen die hun ervaringen in de eigen taal goed leren uitspreken, doen dat ook makkelijker bij het leren van een tweede, nieuwe taal.

De SKVA presenteert het taaldrukken als bijdrage aan de Sociale Vernieuwing, waarmee de taalvaardigheid en de communicatieve vaardigheden in het tweede taalonderwijs kunnen worden bevorderd.

In het hart van het boekje wordt uitgebreid verslag gedaan van een 'Open Tafel Gesprek'.

De sprekers, die op basisscholen, PABO, SKVA en de universiteit werkzaam zijn, voeren een interessante discussie over het vormende aspect van taaldrukken. De resultaten zijn misschien niet meetbaar, maar andere doelen binnen het onderwijs worden - door een toenemend zelfvertrouwen, en betere uitdrukkingsmogelijkheden - vaak sneller bereikt. Taaldrukken biedt kinderen de mogelijkheid om initiatief te tonen in het onderwijs.

Beweringen. Opbrengst van de conferentie Literaire vorming in het onderwijs, Eline Blokslag & Mirjam van Elburg, Amsterdam, mei 1993. Uitgegeven door de SKVA, Oude Zijds Voorburgwal 302, 1012 GL, Amsterdam. Tel: 020: 626 30 10. Prijs: f 8,50

Tijdens de conferentie werd het boek *werken met TAALDRUKKEN ervaringen en ideeën* gepresenteerd. Dit is een uitgave van Bekadidact, Baarn, 02154: 824 21. Het boek is in de boekhandel verkrijgbaar voor f 39,50.

Tien jaar *Les*

LesBest is een selectie van artikelen uit tien jaargangen *Les*, vaktijdschrift voor docenten aan volwassen anderstaligen. De artikelen zijn thematisch geordend in hoofdstukken. Het merendeel behandelt deelaspecten van het onderwijs Nederlands als tweede taal. Andere hoofdstukken plaatsen het leren van Nederlands als tweede taal in een breder maatschappelijke en onderwijskundige context. Ze wijzen op het belang van 'leren leren', op de noodzaak van taalonderwijs dat gericht is op werk of doorstroming en op de noodzaak het onderwijs zowel inhoudelijk als organisatorisch een intercultureel karakter te geven. Elk hoofdstuk begint met een inleiding, waarin een beknopt overzicht wordt gegeven van de stand van zaken ten aanzien van het thema en waarin de artikelen worden geïntroduceerd.

LesBest is een overzicht van de stand van zaken zowel voor ervaren docenten, als voor hen die nog maar kort werkzaam zijn in het onderwijs aan volwassen anderstaligen.

Wil van den Bercken e.a. (red.), *LesBest, een selectie*. Utrecht, NCB, 1992.